

Velja po pošli:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Palico sem!

„Učiteljski Tovariš“ zahteva — palice. O prepovedi telesne kazni piše, da se morajo že zdaj delati izjeme, in da je najbolje, če se telesna kazen dovoli.

Kako se naj izvršuje ta pedagoška procedura? Novi recept za rabe šibe se glasi tako le:

Ravnatelj Johann Drescher je v svojem znamenitem govoru „O vzgojni nalogi šole in oblasti“ pri deželni skupščini v Gradcu dne 12. septembra 1898 dokazoval, da je za zanemarjene otroke zaničnih staršev šiba potrebna, a otroci se naj kaznujejo le zaradi večjih, natančno določenih pregreškov, a ne kaznuje jih naj učitelj, temveč občinski sluga, in sicer v občinski hiši ali v šolskem poslopiju v navzočnosti člana krajnega šolskega sveta in šolskega voditelja; vselej pa se morajo starši o tem obvestiti. Kjer bi pa hoteli starši otroka primerno kaznovati pred pričami v domači hiši, pa naj ne bo kazni v šoli ali v občinski hiši. Na ta način bi se najbrž tudi zabranilo tisto nesmiselno in divje pretepanje otrok, ki je v nekaterih rodovinah v navadi.

To bi bil pač jako birokratičen način šibne rabe. Mislite si le učitelja, ki bi moral celo občino spraviti po kencu, da bi po dolgi obravnavah in pisarijah dosegel, da bi dobil zanični frkolin po vseh pravilih svoj udarec v občinski hiši v navzočnosti krajnega šolskega sveta! In še tega zadostila ne bi smel imeti trpeč učitelj, da bi sam izvršil zahtevo pravice, ampak bi moral ta del pedagoških poslov prepustiti občinskemu slugi!

Uredništvo „Učit. Tovariša“ je pripisalo še jako lepo opazko k temu receptu:

„Največkrat je vzrok popačenih otrok nemarna vzgoja in lahkomišelnost staršev, zato bi morala tudi te zadeti prva in občutna kazen. Najprej torej palice tistim, ki so je najbolj potrebni!“

Po teh palicah nemara liberalni učitelji še bolj hrepene, kakor po šibah za otroke. To bi bili ginljivi prizori, ako bi v občinski hiši polagali na klop tudi starše in bi občinski sluga po protokolu segel po palici, in — — —

A dovolj te grozote! Kar v Rusiji odpravljajo, to hoče pri nas uvesti „Učiteljski Tovariš“!

Vendar stvar ima tudi svoje resno lice. Ali niso liberalni učitelji vedno blatili starših „klerikalnih šol zaraditega, ker je imel učitelj v njih več pravic, kakor jih ima zdaj? Če je kak katehet potegnil kdaj nemarnega učenca za njegove kodre, je „Narod“ pisal uvodne članke o „klerikalnem barbarstvu“. Zdaj pa priznava tudi „Učit. Tovariš“, da je včasih prav tako . . .

Ko so se naši pedagogi zarili brez vsake kritike v ideje, ki so jih po nastopu nemške idealistiške filozofije zastopali začetkom in sredi 19. stoletja nemški vzgojeslovci, so se seveda jeli tudi zgražati nad uporabo telesne kazni, češ, kako je barbarska. Neko sila pikantno stran je imelo to vprašanje tudi zagadelj, ker so se lahko pri tem znašali nad cerkvijo, ki je seve vse surovosti alfa in omega. Zadnji in nepobitni razlog za odpravo vsake telesne kazni je bil in je našim liberalnim „filozofom“ ta, da se ona ne strinja z dostojanstvom človeškim. Da, številka „Učiteljskega Tovariša“, o ka-

teri sedaj govorimo, je celo postala tako po-božna, da navaja proti telesni kazni razlog, da je človek bitje po božji podobi, ki se ga ne sme pretepati. Da, gospodje, res je, da je človek bitje po božji podobi, da, še več: ta človek je posinovljenec božji, ki bo kdaj celo deležen božje narave, njegovega namistiški način neskončnega bistva, a proti vsem pravilom logike je, da sledi iz tega kaj proti uporabi telesne kazni.

Drugi razlog, ki je dokaj pametnejši, je ta, da treba pri vzgoji otroka začeti pri koreniki, da ga treba dvigniti do prave etičke samoodločbe z zgolj intelektualnimi in moralnimi sredstvi, ne pa s silo in telesno kaznijo. Ker je podlaga te ideje — vera v absolutno popolnost in dobroto človekovo — popolnoma pogrešena, tudi ta razlog malo velja, dasi ima v sebi precej resničnih momentov. Pa naj si že bode kakor hoče, dopisnik „Tovarišev“, ki se je spravil nad § 24., si želi nazaj tisti čas, ko je vladala v šoli palica! Pa ne samo to, gospod je hotel biti malce originalen, pa je hotel svoj reakcionarni nasvet malo modernizirati: on konstatira prvič, da proti upornosti dostikrat ni drugega pripomočka kot palica — kako je to ginljivo, da ste vendar enkrat uvideli, da je absolutna dobrota človekova neka kimer — drugič pa nasvetuje, naj se palica ne rabi v šoli, ampak občinski sluga naj v navzočnosti člana krajnega šolskega sveta izvrši to preduro! „Das ist der Weisheit letzter Schluss.“ Če veljajo razlogi, ki ste jih vedno trobili v svet, potem je tudi taka javna in eficijska kazen barbarska, naj si potem bo pri tem pretepanju zraven še okrajni glavar. In če ima kaj smisla načelo avteritete učiteljeve, potem je nujno in brezpogojno potrebno, da kaznuje učitelj sam in če le mogoče takoj, ko se izvrši prestop!

Pustite učitelju vsaj toliko pravice!

Državni zbor.

Dunaj, 6. aprila.

Obrtno nadzorstvo.

Sineči je proračunski odsek rešil proračun za obrtno nadzorstvo. Troški se proračunavajo na 619.770 kron. Ker se množi osebje nadzornikov, rastejo tudi troški. Leta 1896. so znašali troški 334.820 kron, letos skeraž že dvakrat več. Ta naprava pa je jako potrebna in splošna želja je, da bi obrtni nadzorniki čim večkrat nadzorovali razna podjetja.

Poljedelsko ministrstvo.

Danes je odsek pričel razpravo o proračunu poljedelskega ministrstva. Na vrsti so: Osrednje vodstvo (1.314.601), poljedelske šole in preizkuševališča (613.753), deželna kultura (5.470.825), rudniške oblasti (756.370), gozdarske šole (44.700), rudar. šole (408.133), konjereja (4.505.632), skupaj 19.934.728 K. Govorili so razni poslanci. Poslanec R o b i č je opozarjal na predlog glede poljedelske šole na Spod. Štajerskem s slovenskim učnim jezikom. Svoj čas so zahtevali slovenski poslanci, naj država ustanovi to šolo. Ker pa se je omajal štaj. dež. zbor in je dne 11. jan. t. l. sklenil, da je pripravljen ustanoviti tako šolo in bode deželni odbor že v bodočem zasedanju predložil dež. zboru primerne nasvete, naj bi poljedelsko ministrstvo podpiralo to podjetje. V ta namen nasvetuje resolucijo: „C. kr. vlada se pozivlja, naj dovoli za nameravano slovensko poljedelsko šolo na Spod. Štajerskem primeren prispevek za ustanovitev in letno podporo.“

Druga važna zadeva je uravnava Pesnice. Obravnave so se vršile leta in leta, storilo se je le malo. Ker je deželni zbor štajerski letos sklenil dotični načrt zakona, naj vlada skrbi, da bode zakon kmalu potrjen in da se delo hitro prične. Govornik opozarja vlado na plazove v vinogradih in na trgovinsko pogodbo z Nemčijo, ki bode jako neugodna za naše poljedelstvo. Zato pa vlada tem izdatnejše podpira poljedelstvo.

Vobče se kaže, da se je jako ugledilo našeto nasprotje med industrijo in poljedelstvom. Tudi industrijski zastopniki priznavajo, da je poljedelstvo še vedno najmočnejši stebel naše države in da potrebuje tudi največje podpore. Žal, da je bilo doslej poljedelsko ministrstvo vedno le pastorek raznih vlad. K vsaki seji proračunskega odseka so bivši poljedelski ministri pripeljali veliko število uradnikov, ministri so zagotavljali svoje dobrohotnost, toda samih obljub je tudi skromen človek hitro sit. Deliberante Roma Saguntum perit. Kaj pomagajo razne resolucije, vsi najlepši govori posameznih poslancev, ako vlada samo razmišlja, kako bi pomagala. Kmetijske šole, zadruge, državne podpore, posojilnice itd., so jako lepe in koristne naprave. A te so le postranski pripomočki, ki olajšujejo in podaljšujejo bedno življenje malega kmeta. Vse to pa ga ne reši, ker navzlic temu vidimo, da od leta do leta leze v nove dolge. Prva naloga vlade je, da s primerno carinsko in železniško tarifno politiko vsaj na primerni višini vzdrži cene poljedelskih pridelkov in živini. Ako so kmetovi letni stroški vedno višji, nego dohodki, so vse podpore le homeopatične kapljice. Druga naloga vlade je, da sporazumno z državnim zborom najde pota in sredstva, s katerimi se morejo kmečka posestva razbremeniti neznošnih dolgov. Ako država v prosepah industrije in trgovine žrtvuje neštete milijone za razna prometna sredstva in dela vedno nove dolgove, gotovo bi mogla in morala isto storiti tudi za poljedelstvo. Mnogo bi vlada storila, ko bi odločneje zahtevala od vojne uprave, da naravnost od producentov kupuje razne potrebščine.

Rusko-japonska vojska.

Iz japonske ofenzive se da sklepati, da je japonskemu armadnemu vodstvu mnogo ležeče na tem, da v prvi vrsti dospe k reki Sungari, da se polasti tega, za rusko armado in za razvrščevanje pri Harbinu tako važnega ozemlja. Obojestransko premikanje čet vzhodno od železnice v smeri proti Kirinu kaže veliko strateško in taktično vrednost tega važnega kraja (glej „Slovenca“ št. 70. od 27. marca). Ruska armada si bo vsled tega prizadevala, da pod vsakimi razmerami obdrži to točko; kajti ako izgubi ta kraj, ki je opiralnišče levega krila ruske armadne fronte, potem je črta Sungari skoro nevzdržljiva.

Legi Kirina povzroča, da je v nevarnosti vsak napad na črto Sungari na obeh straneh železnice, dokler je Kirin v ruskih rokah. Vsled tega bodo Japonci poizkušali vzeti Kirin, naj stane kar hoče. Da so Rusi zasedli postojanke, kakor je n. pr. Gunculin, oziroma Cančun, ima najbrže namen, zadržati prodiranje japonske armade toliko časa, da si Rusi pridobijo časa, izpopolniti tehnične utrdbe ob reki Sungari. Da se ruska armada z uspehom lahko ustavi japonski ofenzivi ob reki Sungari, je treba najvažnejše točke dobro oborožiti. Tako n. pr. se morajo postaviti na železniške in navadne cestne mostove in druge prehode čez reko topovi velikega kalibra itd. Za taka fortifikatorična dela pa je treba časa in zdi se, kakor bi hotelo japonsko armadno vodstvo z naglim prodiranjem proti Sungariju onemogočiti dopolnitev teh utrdbenih del.

Prodiranje japonskih čet ob morskimi obali proti Vladivostoku (glej „Slovenca“ št. 61. od 15. marca) pa pomenja prodiranje glavne armade proti Harbinu, ozir. preko

Kirina na glavno železnico Harbin-Vladi-vostok, da poslednjega izolira ter mu onemogoči vsako dovažanje po železnici.

Poročila z bojišča.

London, 6. aprila. Zadnja poročila z bojišča izvirajo iz neke brzozjavke maršala Ojame v kateri poroča o manjših praskah japonskih prednjih straž z zadnjimi oddelki umikajočih se ruskih armad. Mnega o prihodnjih operacijah so jako različna. V Londonu so mnenja, da bo Linevič zavzel stališče med Kirinom in Bodune.

Peterburg, 5. aprila. „Rus“ poroča iz Harbina: Na fronti je popolnoma mirno. V mestu vlada veliko razburjenje. Kitajski trgovci svoje blago prodajajo zelo po ceni ter zapirajo svoje prodajalne. Na postaji „Mandžurija“ so se dogodila grozna plenjenja.

Peterburg, 5. aprila. Iz Harbina dobaja poročilo, da se je uredništvo „Vestnika mandžurske armade“ premestilo nazaj v Hunčulin. Japonci na videz koncentrujejo svoje delovanje proti Kirinu, da izvajajo Ruse od železnice, glavne svoje sile pa koncentrujejo pri Tjelinu. Kitajci povdarjajo, da nevtralnost Mongolije ni bila nikdar kršena, torej je popolnoma neresnično, da bi stale ond redne japonske čete; pač pa se gre tu za Hunhuze, ki nosijo uniformo japonskega topništva. Iz Mukdena vrnivši se vojaški zdravniki so polni hvale nad ravnanjem Japoncev z ondotnimi ruskimi ranjenci. Japonci zelo pazijo nanje in so jih deloma že prepeljali proti jugu. Pač pa Japonci brezobzirno ravnavajo s Kitajci.

Tokio, 6. aprila. Uradno poročilo pravi: Del japonskih čet v bližini Kaijuana je pregnal 4. t. m. popoldne Ruse iz Kujuhua, tri milje severovzhodno od Minenhuahia, in zasedel ta kraj. Dne 3. t. m. popoldne je prodiral sovražnik z jahajočo artiljerijo in strojnimi puškami od Tave proti jugu. Dne 4. t. m. popoldne je pričel bombardement na Cinčeatun. Obenem je prodiral močan ruski pehotni oddelek od glavne ceste, med tem ko sta dva ruska oddelka obšla obe naši krili. Zvečer ob 6. uri so Rusi prišli 400 metrov do japonskih pozicij. Ruski napad je bil popolnoma odbit in sovražnik vržen nazaj. Na japonski strani je bilo ranjenih 27 mož. Ruske izgube niso znane, vendar pa se cenijo nad 200 mož.

Peterburg, 6. aprila. General Harkovič je brzojavil danes generalnemu štabu: Pred fronto naše pehote se je pojavil sovražni oddelek na mandarinski cesti in na cesti, ki pelje iz Cantafua v Majmakaj. Pet vrst od Kilčijua je imel naš oddelek boj s sovražno pehoto. Sovražnik je bil potisnjen iz dveh pozicij in z ognjem naših oddelkov in kazaških napadov razpršen.

Linevič namerava novo bitko?

London, 6. aprila. „Daily Telegraph“ poroča iz Sangaja: Tu splošno pričakujejo, da se bo general Linevič spustil v nov boj na črti med Kirinom in Cančunom, kjer teče lahka železnica.

Stotnik grof Szepticki.

Neki dunajski list poroča, da je v naše vojno ministrstvo došlo poročilo, da se je Szepticki, naš vojaški ataše pri ruski armadi 26. marca nahajal v Hajluncenu, 130 km. južno od Kirina pri dobrem zdravju. To je druga vest o njem od muktenske bitke.

Poneverjenja.

Moskva, 6. aprila. V upravi „Rdečega križa“ so odkrili nova škandalozna poneverjenja. Oba glavna krivca, brata kneza Urušov, bosta vsled tega postavljena pred sedmo kriminalno sodišče. Obravnava se vrši 10. t. m.

Rusko poročilo iz Gunčžulina.

Gunčžulin, 2. aprila. („Nov. Vr.“) Naša armada se je zbrala. Prednje čete so ob postaji Sipingaj, severne pri Suanuadzi približno vzporedno z reko Lomihe. V kratkem ni pričakovati boja, a vse

kaže, da se hočejo Japonci raztegniti in pod pokritjem svoje konjenice iti daleč na okoli, kamor mi ne moremo. Svoje poizvedovalne čete bi mogli le na ta način okrepiti, da bi žrtvovali visoke vsote za ogledstvo. Morali bi podkupovati ne le navadnih Kitajcev, ampak tudi uradnike in Hunhuze. Oba ta elementa se odlikujeta po veliki samopridnosti, in na to struno bi bilo treba zabrenkati. Postajo Cantafu so vzeli Japonci. Pri vjetih japonskih ogleduhih smo našli ruske zemljevide. S fotografijo so jih povečali in namestu ruskih postavili japonska imena ter zemljevide izpopolnili. Kitajski uradnik je našel dvokolko, na kateri je bila blagajna mukdenskega „Rdečega križa“. V njej je bilo vrednosti za en milijon rubljev. Izgubljeni so pa blagajne raznih oddelkov.

Skozi Ledeno morje.

Peterburg, 5. aprila. Prometni minister knez Hilkov in razni drugi visoki uradniki v tem ministrstvu so predlagali, da se ruska armada za nadaljevanje vojske preskrbi s potrebnim provijantom, naj se pošlje v Sibirijo skozi Ledeno morje z živim naloženim brodovje. V ta namen je ruska vlada naprosila angleškega kapitana Wiggisa, naj pride v Pariz, kjer se bo razgovarjal z visokim uradnikom prometnega ministrstva, da prevzame vodstvo tega brodovja. Čuje se, da vlada obenem namerava odpreti ob vzlivu reke Jenisej svobodno luko. Evropski trgovski svet je nad izvršitvijo tega načrta zelo interesovan.

Kitajci se gibljejo.

Ruski dopisnik poroča: Čuje se vedno pogostejše, da se dvigajo tudi Kitajci. Junšikaj in Ma sta baje že predlagala cesarici, da prelomi nevtralnost in se zveže z Japonsko.

V mukdenski provinciji se je osnovalo društvo „Hunjuandžan“ za propagando japonskega filstva. Isti namen ima društvo „Czaili“ v ciciarski provinciji. Na čelu mu stoji poglavarji Hunhuzov. V Velikem Hinganu imajo že velike zaloge streliva, tudi je že prišlo nekaj tucatov japonskih instruktorjev. Na mongolski meji čaka baje že oddelek japonske konjenice, da pritisne h Kitajcem.

Ruski rezervisti.

London, 6. aprila. „Standard“ poroča: Stanje ruskih rezervistov v Nikolajevu je silno slabo. Vojski so slabo oblečeni in trpe lakota. Zato trumoma beračijo in jemljejo kruh, kjer ga morejo dobiti.

General Batjanov.

Mihail Ivanovič Batjanov, poveljnik tretje ruske armade, je star 70 let in je na glas kot energičen junak. Odlikoval se je v sevastopoljski in kavkaški vojski. Najprej je služil na morju, kjer si je pridobil križ sv. Jurija. Ko je padla l. 1854. bomba v smodnišnico, mu je rekel admiral Istomin: „Glej, priložnosti, da se odlikuješ! Pojdi in pogasi!“ Batjanov je šel in izvršil povelje, pri čemer se je hudo opeknel. Nekoč se je pri Sevastopolju podrl most, ko je jahal čezenj. Padel je v vodo, kjer bi bil skoro zmrznil, a je priplaval na breg. Bil je večkrat ranjen. L. 1893 je postal član vojnega sveta.

Neznosno stanje v Bosni in Hercegovini.

Jugoslov. korespondenca poroča: Pišejo nam iz Sarajeva: Zastopniki velikih sil na berolinskem kongresu imeli so gotovo dobre namere, ko so dovolili okupacijo Bosne in Hercegovine po avstro-ogrski monarhiji, ker so se nadejali, da se bo na ta način izboljšal položaj naroda, ki je zgrabil za orožje, da strese s sebe neznosno turško jarem. Ali zgodilo se je nasprotno pričakovanjem Evrope, ker je stari sistem avstrijske politike tekom 27 let okupacijske uprave, narod v Bosni in Hercegovini tako potlačil, da mu ni nikoli hujše bilo, kakor mu je sedaj. Samovolja avstrijskih uradnikov in orožnikov je večja od samovolje turških uradnikov in orožnikov. Uradniki žalijo, zapirajo in globijo, a orožniki pretepajo vsakega, ki količkaj svobodno misli. Agrarno vprašanje ne samo da ni rešeno, nego je z njim še slabše kakor pod turškim gospodstvom — a ravno radi agrarnega vprašanja je Evropa dala Avstro-Ogrski mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine, ker ono je bilo glavni vzrok večnim nemirom. Uradništvo te svoje zadače, katera mu je bila naložena, ni izvršilo, nego je sistematsko delalo na tem, da domače ljudstvo osiromaši in uniči, da bi bilo mesta za nemške doseljence, katere okupacijska vlada podpira na ogromno škodo domačega prebivalstva.

Mednarodni poljedelski zavod.

Rim, 5. aprila. V današnji seji pripravljalnega odbora za konference glede ustanovitve mednarodnega poljedelskega zavoda je priobčil predsednik, da so pozvali druge vlade, naj do 28. maja svoje poslanike odpošljejo na konferenco. Program bodo objavili v kratkem.

Nemiri v Yemenu.

Carigrad, 5. aprila. Na zadnjem turškem vojnem posvetoivanju, ki mu je prisostvoval sam sultan, so pretehtovali sredstva, s katerimi bi udušili nered v Yemenu. Odločili so poslati tjakaj 35.000 vojakov.

Makedonski pokret.

(Poročilo „Jugoslovanske korespondencije“.)

Četudi vlada med makedonskimi organizacijami popolno razsulo, opaža se vseeno živ pokret pesameznih delov njihovih. Posebno delavna je vnanja organizacija, ki je poslala že večje število čet v Makedonijo. Sicer se le os ne misli na kako večjo akcijo, ker se čaka na rezultate reformne akcije, ki se morajo pokazati — ako sploh bo kakih rezultatov — začetkom prihodnjega leta, do tedaj so evropske velike sile stavile Turški rok za izvedbo predloženih reform. Cela akcija revolucionarnih organizacij bo letos omejena na manje medsebojne boje za prvenstvo, a razun tega se bodo borile makedonske narodnosti ena proti drugi.

Turška se je dobro pripravila za brambo proti okupatorskim težnjam Avstro-Ogrske in proti notranjim revolucionarjem. Zato bolgarsko časopisje resno svari revolucionarje, naj za sedaj mirujejo, ker je jasno, da Turška čisto resno namerava za tretjo vsako vstaško gibanje a v tem bi ji pomagale tudi velike sile, ki hočejo, da se izvedejo reforme. Makedonsko prebivalstvo ne bi imelo od revolucije nobenih koristi, pač pa ogromno škodo, ker bi turška vojska postopala z njim tako kakor pri poslednji vstaji. Reforme sicer nimajo onega uspeha, kakor se je pričakovalo, ali s časom gotovo pride do popolne avtonomije Makedonije pod zaščito velikih sil.

Sestanek italijanskega kralja in nemškega cesarja v Neapolju.

V Neapolju sta se 6. t. m. sešla italijanski kralj Viktor Emanuel in nemški cesar Viljem. Sestanek je bil gotovo velike politične važnosti, ker sta italijanskega kralja spremljala italijanska ministra za vnanje stvari Tittoni in pa mornarični minister Mirabello. Kralj se je podal na ladjo „Hohenzollern“, kjer sta ga pristrčno pozdravila nemški cesar Viljem in pa pruski princ Adalbert. Godba je igrala italijansko himno. Ob pol 1. uri je bilo na „Hohenzollernu“ kosilo, pri katerem so bili tudi: ministra Tittoni in Mirabello, nemški poslanik v Rimu, gref pl. Monts de Mazin, prvi pobočnik italijanskega kralja general Brusati, italijanska admiral Gualterro in di Brochette in več zastopnikov italijanskih oblastij. Vlada sta napila drug drugemu. Po končanem kosilu je spremil Viljem kralja do izkrcevalnega mostu. Italijanski kralj se je podal na italijansko oklopnico „Regina Margherita“, kjer mu je vrnil obisk nemški cesar. Ob 3. uri 20 minut popoldne je Viljem obiskal italijanskega kralja v njegovi palači. Vlada sta se peljala skupaj v odprtem vozu skozi mesto v akvarij. Pozneje sta se peljala na izlet v avtomobilu. Kralj Viktor Emanuel je priredil Viljemu na čast v kraljevi palači obed. Italijanski kralj je napil Viljemu. V svoji napitnici je rekel, da ga nad vse veseli cesarjeva navzočnost osobito zato, ker je tudi cesarjeva soproga s cesarjevimi sinovi na italijanskih tleh. Vedno bolj se tako utrjuje vezi medsebojne naklonjenosti, ki tako zajamčuje mir in srečno bodočnost zvezanih narodov. Viljem je v svojem odgovoru naglašal, da ga veseli, ker je bil biter italijanskega prestolonaslednika. Zahvalil se je za sprejem, ki so ga Italijani priredili njegovi soprogi in sinovom. Cesar se je spomnil trozveze, ki jamči za mir. Zvezani narodi se veselo najljepšega razvoja svojih močij pod varstvom trozveze. Značilno je, da italijanski kralj ni omenjal trozveze, ki jo je morebiti ravno zato nemški cesar v svojem odgovoru tako naglašal.

Pameten svet italijanski vladi.

Na shodu železničarjev 5. t. m. so zagrozili milanski železničarji s stavko, ako ne bo vlada ugodila železničarjem. Z ozirom nato piše „Corriere della sera“: Italijanska vlada bi storila najbolj pametno, ako bi opustila svoja stremjenja na Balkanu in se ukrepila tako, da bi se z Avstrijo prijateljsko pogodila. Na ta način bi lahko milijone, ki jih izdaja italijanska vlada za vojne namene, prihranila in jih izdala za izboljšanje plač železničarjem, poštnim uradnikom, rudarjem itd.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 6. aprila. Ministrski odbor je imel 4. in 5. posvetovanje, kako stališče naj zavzame vlada pri nameščanju Poljakov v javnih službah. Sklenili so odpraviti dosedanje omejitve pri nastavljanju

poljskih uradnikov, le za višja mesta bodo ostale v veljavi omejitve. — Sklenili so, da bodo mogli biti uradniki v 9. vzhodnih gubernijah zmožni poljskega, oziroma litavskega jezika.

Peterburg, 6. aprila. „Novoje Vremja“ poroča: V predvčerajšnji seji je sv. sinod končno sklenil, da se skliče koncil, ki bo volil patriarha. Sklep bodo predložili carju. Koncil bo v Moskvi. Po kanoničnih določilih bo kandidiral najvišji svečenik stolnega mesta, peterburški metropolit Antonij. Sv. sinod ostane kot patriarhov posvetovalni zastop. Odpravljeno bo mesto višjega prokuratorja. O razmerah pravoslavne ruske cerkve bo poročal carju novi patriarh. To pravico je doslej imel višji prokurator.

Tiflis, 6. aprila. Iz gorskega okraja poročajo o velikih kmečkih nemirih. Kmečke čete so plenile in požgale, opustoševale gozde in ropale denar na cerkvenih in plemiških posestvih. Kazaki in policija so nastopali proti vzbujenim kmečkim četam — Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

London, 6. aprila. V Peterburgu so mnenja, da je višji prokurator svetega sinoda Pobjedonoscev že odstopil. Car mu ne bo imenoval naslednika, ker hoče zopet uvesti dostojanstvo patriarha ruske pravoslavne cerkve, ki ga je odpravil Peter Veliki.

Varšava, 6. aprila. Danes so nameravali pokopati one osebe, ki so bile ubite pri nedeljskih izgredih. Ker se je pa zbrala velika množica judov in delavcev pred bolnišnico in so se zbal, da nastanejo nemiri, so odgodili pokop.

Peterburg, 6. aprila. Kijevski generalni guverner je zapovedal policiji, naj polagoma preišče vse hotele, če ne stanujejo v njih judje, ki nimajo posebnega dovoljenja.

Moskva, 6. aprila. Clani kongresa proti koleri, ki je že zaključen, so danes nameravali prirediti na konservatoriju sejo. Svojega sklepa pa niso izvedli, ker je policija zastražila vse vhode in ni nikogar pustila na konservatorij.

Berolin, 6. aprila. „Lokalanzeiger“ ju poročajo iz Varšave: Vojno sodišče je obsodilo dva delavca na smrt, ker sta med stavko napadla policijo, ne da bi bil kdo ranjen. Vojno sodišče bo sodilo vse udeležnike demonstracij. Policija je zaprla moža, ki je v ponedeljek streljal v bolnišnici na policista Sarapa. Znoel je policijski komisar Rastjegajlov, ki je bil svoj čas ranjen na cesti.

Varšava, 6. aprila. Iz Pabjanice poročajo: V Enderjevi tovarni so namenoma zastrupili z arsenikom veliko delavk.

Peterburg, 6. aprila. Dne 1. apr. t. l. so bili v Palovi predilnici veliki nemiri. Neki neprijateljni mojster se je zamogel oprestiti množice le tako, da je streljal iz revolverja. Ranil je dva delavca in enega umoril. Došlo je 20 policistov na konjih, ki so delavcem iztrgali mojstra in ga odvedli v ječo. Delavci so metali na policijo kamenje in steklenice. Ranjenih je bilo dvanajst policistov.

Peterburg, 6. aprila. V Peterburgu so došli donski kazaki. Odposlali so jih v Carsko selo, Varšavo, Rigo in v Reval. — Generalni guverner Trepov je pozval iz Moskve 50 policistov in 50 orožnikov. Policija je zaplenila pisma anarhistov, ki pozivljajo na splošno vstajo dne 1. majnika po pravoslavnem koledarju. Car je 5. t. m. zaslusal Trepova in pravosodnega ministra Manuchina.

Zarota v carjevi palači.

London, 6. aprila. „Times“ poročajo iz Peterburga: Ob ponedeljskih sprejme car častnike, ki poveljujejo palačnim stražam. Pretekli ponedeljek so v Carskem selu prijeli neko osebo, ki je nosila obleko kazakega častnika. Namišljeni častnik je imel opasano sabljo pehotnega častnika in nekožakega, vsled česar je postal sumljiv. — Kmalu potem so našli v palači dve bombi. Pri nadaljnjih poizvedbah so prijeli dvanajst tajnih policistov, ker so bili sokrivci namišljenega častnika.

Pariz, 6. aprila. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: V Carskem selu prijeli namišljeni častnik, ki je hotel izvršiti bombni napad, noče ničesar izpovedati. Pri sebi ni imel nikakih spisov, iz katerih bi bilo mogoče izvedeti njegovo ali pa njegovih sokrivcev ime. Varstvene odredbe v Carskem selu so poostrene.

Ženske občinske svetnice na Angleškem.

Angleška poslaniška zbornica je pretekli petek odobrila v drugem branju zakonski načrt, ki določa, da smejo biti tudi ženske izvoljene za občinske in mestne svetnice.

Kralj Edvard in predsednik Loubet.

Angleški kralj Edvard je 6. t. m. zjutraj odpotoval v Marseille. Ob 1. uri in 40 minut je došel v Calais, kjer ga je pozdravil predsednik trgovske zbornice. Ob 5 uri 52 minut popoldne je došel vlak na postajo Pierrefite, kjer ga je čakal predsednik Lou-

bet v spremstvu načelnika vojaškega tajništva Dubois in angleškega poslanika. Kralj je prijazno pozdravil Loubeta in ga povabil, naj ga obišče v vozu, kar je Loubet tudi storil in se peljal s kraljem v St. Denis. — Splošno mnenje je, da je ta sestanek povzročil obisk nemškega cesarja v Tangerju.

Književnost in umetnost.

* **Velik simfoničen koncert „Glasbene Matice“** nam je sinoči zopet pokazal, da se kosa Ljubljana na glasbenem polju z vsakim tudi večjim mestom. Poslušali smo že velike in male orkestre v velikem mestu, na Dunaju, kjer so igrali le izurjeni, dovršeni konservatoristi, a ne vemo, če so igrali bolj fino in z večjim čutom, kot se je igralo vse včeraj. Vojaška godba tukajšnjega polka je bila še pomnežena z nekaterimi člani „Glasbene Matice“, tako, da je bilo vse popolno, vsi instrumenti dobro zastopani, tvorili so veliko celoto, kot je od Hartmannovega oratorija sem še nismo slišali. Učeležba nam je pokazala dovolj jasno, da vemo ceniti zasluge „Glasbene Matice“ in da uživa naše najtoplejšše simpatije. Ker je prinesel naš list že pred koncertom lep komentar zlasti k Smetanovi „Vltavi“, zato tu ne bomo več natančneje omenjali njenih posebnosti. Slišali smo zopet nekaj posebnega. Občudovali smo originalne misli v kompoziciji i spretno proizvajanje pod osebnim vodstvom vrliga vojaškega kapelnika g. Christofa. Buren aplavz je pokazal jasno, da je bil uspeh sijajen. Občudovali smo zlasti tudi spretnega čelista g. Krausa, kateremu je pa do uspeha pripomogel veliko tudi g. Procházka s svojim spretnim spremljevanjem na klavirju, ki je dalo zelo lepo ozadje „soloigranju“. In kaj naj rečemo o drugih točkah? Je pač težko ocenjevati take komade in tako igranje, ki nas iztrga iz zemeljskega nuročja in nas dvigne v novi svet Lepote in Umetnosti, da se zbudimo konec točke kot iz trdega sna, kot bi bi bili presnanjali sladke sanje. In prav tak je bil vtis vseh točk na poslušalca. Preverjeni smo, da je bil vsakdo popolnoma zaveden z uspehom; užitek so imeli dovolj tudi najboljši muziki. Takih koncertov se pri nas ne nudi vsak teden, kot po večjih mestih, zato je bila stvar bolj naštudirana, nekako bolj zbrana, in zato tem večjega pomena. Z nestrpnostjo bomo pričakovali, da nam ponudi slavn „Glasbena Matica“ kmalu zopet kaj podobnega, kaj klasičnega. Sinoči smo videli, da je slovanska glasba tudi na tem polju dovršena, da se lahko kosa z največjimi simfoničnimi deli družih narodnosti.

* **Katoliška liturgika** za šolski in domači pouk je ravnokar izšla. Knjigo je spisal g. profesor Jakob Kavčič. Kot učna knjiga je pripuščena po vis ukazu c. kr. ministrstva za bogočastje in pouk z dne 17. svečana t. l. št. 3345. Knezoškofjski ordinariat lavantinski je odobril knjigo z odlokom dne 17. aprila 1904., št. 1191. Cena v platno vezani knjigi 2 K. Natisnila in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — S poštnino 2/20 K.

Dnevne novice.

Izjava dr. Šusteršičeva in Italijani. Trst, 6. aprila. Dr. Šusteršičeva izjava, da se predlog glede italijanskega vseučilišča ne sme brez prvega branja izročiti odseku, je v Trstu Italijane precej vznemirila. Doslej se niti najmanj niso ozirali na Slovence in so z zaničevanjem prezrli „Slovenčev“ predlog, da se naredi „iunctim“ med slovenskim in italijanskim vseučiliščem. „Piccolo“ zdaj piše, kot bi bil od „Slovenske zveze“ razžaljen. Pravi, da je s tem prišlo v nevarnost tržaško vseučilišče, ker utegnejo Cehi potegniti z Jugoslovani. Huduje se tudi nad Vsenemci, ki nasprotujejo italijanski zahtevi.

Katoliško-narodna zmaga.

Danes dopoldne smo dobili brzojavko, da je pri občinskih volitvah v Mavčičah katoliško-narodna stranka vseh treh razredih zmagala. Tako je izpredneč stolec dosedanega liberalnemu županu Josu Novaku. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je bil Novak kandidat liberalne stranke na Gorenjskem. Sedaj so mavčički kmetje z njim obračunali in pokazali, da ne marajo na častnih mestih mož, ki podpirajo izdajalsko liberalno politiko.

Vojaške vesti. Glede na bodoče razpoloženje čet se nam javlja, da je za eventualne akcije v Albaniji določenih nekaj čeških in poljskih polkov. Slovenci bi — v slučaju vojske — ostali na severu ob italijanski meji. Ponovili bi se torej časi Radeckega. Priprave ob meji, zlasti ob gorskih prelazih, so jako napredovale. V par

urah je mogoče dvigniti vse, kar je potrebno.

Imenovan je za župnika na Rakič. g. župnik Jožef Borštnar.

— **Predavanje.** Dne 9. t. m. bo predaval v Doli pri Ljubljani v "Katolsk. izobraž. društvu" g. stud. phil. Valentin Rožič, član katol. slov. akad. društva "Zarje" o "postanku in zgodovinskem razvoju Avstrije". Začetek ob 4. uri popoldne.

— **V košu je umrl** v Dobovcu občinski revež Peter Planinšek, ki je hodil od hiše do hiše. Ko že revež vsled osemdesetletne starosti, mraza in snega več ni mogel hoditi, se ga prenašali od hiše do hiše v košu. Tako ga je tudi nesla kmetica iz Završja k sosedu. A ko pride tja s Peterčkom, strese iz koša že trdega in mrzlega mrljca. Revež je ljubil "ta kratkega", in to mu je pomagalo, da ga je mrz zmeget.

— **Nemci v Avstriji** imajo osem obrambnih društev, v katerih so za ohranitev in razširjenje nemške posesti lani nabrali 769 500 kron.

— **Ponarejalci avstrijskega denarja** so bili obsojeni v Clevelandu. Ivan Krković je dobil 2letno ječo, Miha Omersa in Ivan Horvat pa sta obsojena v 18mesečno ječo.

— **Za male obrtnike.** V Trstu se ta mesec otvori tehnična knjižnica za male obrtnike.

— **Mrtvega otroka-novorodjenčaka našel** je dne 4. t. m. neki fant blizu Predoselj pri Koritnici o priliki ko je listje grabil. Otroka je bil moškega spola in po zunanosti soditi, komaj nekaj dni star. Truplo je ležalo kakih 10 dni v vodi. Ker se je očitno zgodilo kako hudodelstvo, naj se okoliščine, ki bi utegnile pospeševati zasledovanje še neznanega storilca, naznačijo c. kr. okr. sodnji v Kranju.

— **Potres** so čutili 2. t. m. na raznih krajih po Gorenjskem.

Čebelarški shod in ustanovni zbor podružnice slov. čebelarškega društva bo prihodnjo nedeljo 9. t. m. popoldne ob 3. uri v Šmartnem pri Litiji v gostilni gospoda Arko-ta. Na shodu bo govoril g. župnik Jarc in tajnik slovenskega čebelarškega društva, g. A. Bukovica. — Čebelarji litijske okolice, prihitite v obilnem številu!

— **Vegov životopis.** Naučno ministrstvo je naročilo za knjižnice kranjskih učilnic 50 izvodov Kavčičeve Vegove biografije (tretje izdaje).

— **Šibenik vojna luka.** V Šibeniku pride dne 15. t. m. 18 častnikov avstrijske vojne mornarice, da izdela načrte za bojno luko. Dela bodo trajala tri leta.

— **Taščo je vrgel v vodnjak,** kjer je utonila kmet Avguštin Kavčič. Pred tržaškimi perotniki je dobil za to osem let težke ječe.

— **Pravosodni minister o kaznih mladoletnih.** Pravosodni minister je izdal odlok na vsa višja državna pravdnstva o zadevi obsod mladoletnih hudodelcev. Ministrstvo opozarja na obsodbe, pri katerih bi bilo boljše, da bi se umaknile težbe ali pa opustili mladoletni obtoženci. Minister je naročil državnim pravdnštvom in osobju pri okrajnih sodiščih, naj postopajo pri preiskavi in pri glavnih razpravah milo, osobito ako imajo soditi slučaje mladoletnih hudodelcev, ki so šele pred kratkim dovršili 14 let.

— **Vlom v pušico.** Dne 1. t. mes je neki 18letni tat, ki je v črno oblečen, vlomil v Jančah pri kapelici v dva nabiralnika in pokradel iz njih 10 do 20 kron denarja.

— **Umor iz ljubosumnosti.** V Trstu je 18letni agent Henrik Furlan ustrelil svojo zaročenko 16letno Josipino Rodica. — Vzrok: ljubosumnost.

— **Dijaki v Rimu.** 400 poljskih srednješolcev pojde 17. t. m. skozi Reko v Rim poklonit se sv. očetu. — Tudi med slovenskimi srednješolci se pripravljajo potovanja v Rim, kamor pojdejo okoli Velike noči.

Ljubljanske novice.

lj **Občinske volitve.** Danes širijo z izvestno komando nezadovoljni obrtniki po Ljubljani naslednje oklice in lepake: "Volilci III. razreda, pozor! Vsi volilci III. razreda dne 10. aprila na volišče samo proti kandidatu Josipu Turku in namesto umrlega Škrjanca. Volite soglasno naše kandidate! Namesto Josipa Turka gosp. Jerneja Kalana, gostilničarja in posestnika v Ljubljani. Namesto Škrjanca g. Josipa Mačka, gostilničarja in posestnika v Ljubljani. Turk mora pasti! — Zavedni volilci!" — Govori se, da ta odpor na živce nekaterim jako slabo vpliva. G. Turk je menda posebno hud, ker volivci na letakih obema kandidatom pravijo "gospod", same njemu ne.

lj **Hišni posestnik** Občni zbor I. društva hiš posestnikov v Ljubljani bo dne 8. aprila 1905 ob 8. uri zvečer v steklenem salonu pri "Maliču". Dnevni red: 1. Upravno poročilo za leto 1904. 2. Poročilo revizijskega odseka. 3. Sklepanje o nadaljnjem obstanku društva. 4. Prememba pravil. 5. Volitev odbora. 6. Razgovor o projektovanju kanalskih pristojbini in o zvišanju občinskih dolkla d. 7. Eventualni predlogi, kateri se pa morajo po pravilih poprej naznaniti odboru. Glede na važnost dnevnega reda naj se p. n. člani polnoštevilno blagovole udeležiti zborovanja. Zborovanje se vrši pri pogrnjenih mizah. O d b e r.

lj **Občinski svet** bo imel izredno sejo v soboto, dne 8. t. m., ob šestih zvečer v mestni dvorani. Na dnevnem redu je točka: Direktorija mestne elektrarne poročilo o nasvetu upraviteljstva v zadevi nabave četrtega parnega stroja in dinama

lj **Beg in lov.** Ganiljivo sta se poslovala pri svojih tovariših danes ob pol 2 popoldne prisiljenca cigan Miha Brajdič iz Postojne in ljubljanska srajca Maks Potočnik ter se urnih nog spustila z noži v rokah v beg od dela pri šentpeterskih nasadih. Pri splošnem lovu, ki se je uprizoril na begunca, je bil cigan v 20 minutah zopet vjet, Potočnika pa še nimajo. Temu je baje pisala njegova bivša znanca, da je nevesta drugemu, kar je Maku tako užalo, stilo, da je storil nepremišljen korak. — Maku želimo, da pride skoro v roke pravice, njegovi znanki pa, da dobi boljšega znanca, kot je on.

lj **Na kamniških planinah** je padlo včeraj dokaj snega. Temperatura je padla pri nas zadnja dva dneva od + 12 na 5 stopinj R.

lj **Glavni nabor za mesto Ljubljana** se vrši letos 28., 29. aprila in 1. maja v dvorani "Mestnega doma".

lj **Pred Kolezijo** je do zdaj zgrajenih devet peslopij.

lj **Delavcev** je prišlo v teku zadnjih osem dni v Ljubljano 130.

lj **Mestna hranilnica** se preseli v času od 1. do 15. maja v svoje nove prostore v Prešernovih ulicah (I. nadstropje). V ravno kar razposlanem računskem zaključku je tudi slika tega posloplja.

lj **Koncert društvene godbe** vrši se jutri, dne 8. t. m., v "Narodni kavarni", Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri zvečer; vstopnina preta.

lj **Prihodnja javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo jutri, v soboto od 7.—9. ure zvečer.

lj **Regulačni načrt za Vodmat** je bil v zadnji obč. seji principijelno sprejet. Mestni magistrat bo izdelal še podrobne načrte. Načrt je izdelan na podlagi že obstoječe regulačne črte oziraje se na projektirano razširjenje južnega kolodvora. V načrtu sta opuščenca dosedanja prehod čez železnico pri Martinovi cesti in na poljski poti, ki vodi od Friškova k Tovorni cesti. Namestu teh bodo po razširjenju južnega kolodvora napravili pod železniškim tirom zvezo v smeri Metelkove ulice in en prehod preko železniškega tira v smeri ulice, katero bodo na novo otvorili in ki bo vodila od Vodmatskega trga proti severovzhodu.

Od železniškega prehoda pri Zaloški cesti bo vodila 12 metrov široka cesta ob železnici do Martinove ceste, ki je na severovzhodu. Delu posestva garn bol. deloma gotova. Druga glavna cesta je projektirana od Vodmatskega trga naravnost na Martinovo cesto. 14 metrov široka cesta bo v severovzhodni smeri tvorila zvezo Vodmatskega trga z železniškim prehodom dolenske železnice. Sedaj obstoječa "Stara pot" bo vodila v ravni smeri od Vodmatskega trga do železniškega tira dolenske železnice. Že prej projektirana 12 metrov široka in paralelna z Martinovo cesto izpeljana pot so ohranili, a so jo z ozirom na novo mestno ubožnico in na rezervirano stavbišče za projektirano Cesarja Franc Jožefa zavetišče nekoliko pomaknili proti vzhodu. Ta cesta bo vezala "Staro pot" z tik ob tiru dolenske železnice projektirano potjo. Da se omogoči boljše zazidavanje, sta projektirani še dve 12 metrov široki cesti, in sicer med podaljšano "Staro potjo" in omenjeno paralelna z Martinovo cesto novo projektovani cesti. Na krajih, kjer so projektirane omenjene glavne ceste, stoji že nekaj hiš

lj **Umrli so:** Fran Zgavec, delavec, 71 let, Radečkova cesta št. 11. — Jurij Weingartner, tovarniški delovodja, 66 let, Predilne ulice 11.

lj **Nesreča.** Danes ponoči so pripeljali delavca Jakoba Leskovskega iz Nemškega Grabna na Stajerskem v deželno bolnišnico. Padel mu je na nogo neki tram in mu jo zdrobil.

lj **Na južnem kolodvoru** je sinoči prejel nadstražnik Večerin služkinjo Ivano Findevo iz Preddvora pri Kranju, ker je sumljiva, da je ukradla svoji materi hranilnično knjižico z vlogo 1300 kron. Pri nji so dobili samo 26 kron 86 vinar. Odpe-

ljati se je hotela v Splet, kjer je že enkrat služila.

lj **Veliko nadlego** je delala Neža Lavričeva z Viča doma in v mestu. Nadlegovala je povsod ljudi z njenimi "dolgovimi" prsti. Občinstvo na Viču je jako zadovoljno, da so Lavričeve oddali na Studenec.

lj **Mojstru grozil.** Včeraj so izročili sodišču dimnikarskega vajenca Franca Šetina zaradi nevarnega pretenja svojemu mojstru.

lj **Prijeli** so včeraj dve nočni veši, ki sta brez vsacega zaslužka letali po mestu. Vrh tega sta imeli tudi prepovedan povratek.

Štajerske novice.

lj **Slovenski romar v Rimu umrl.** Dne 2. t. m. je umrl v Rimu eden najveljavnejših, najznačajnejših jarenjskih kmetov Jožef Polančič. Z dunajskim romarskim vlakom podal se je 22. marca zdrav in čvrst v večno mesto, minulo nedeljo pa nastopal, da bi se podal zopet v domači kraj, moral je nastopiti od kapi zadet drugo pot — pot v večnost. Bil je pokojnik eden najboljših naših rodoljubov; bil je že več let odbornik jarenjski.

lj **Umrla** je v Konjicah gospa Ana Ogorevc rojena Planinšek.

lj **Taxova zadeva.** Z zadevo predstojnika mariborskih mestnih uradov Taxa poverjena preiskovalna komisija obč. sveta je sklenila, naj se Taxa odstrani. Ker v tajni občinski seji ta predlog ni dobil večine, so odložili svoje mandate podžupan Pfrimer in obč. svetnika Liebisch in Schmid. Danes bodo v mariborskem občinskem svetu Taxovo zadevo zopet razpravljali.

lj **V Gradcu** je umrl profesor na ondnotni tehnični šoli Viljem Heyne.

Razne stvari.

Najnovejše.

Občinske volitve v Lincu so se vršile te dni začetni razred. Soc. demokratje so dobili okoli 4500, nacionalci okoli 2700, kršč. socialci okoli 2700, Schönererjanci okoli 1586 glasov. Ožje volitve bodo v petek.

S pokvarjenim kislim zelijem je bila zastrupljena v Saarbrücknu na Češkem cela redicina.

Ustrelil se je v Belovaru poročnik Knorr.

Grofica Montignoso. „Leipz. Neueste Nachrichten“ poročajo iz gotovega vira, da gre afera grofice Montignoso proti svojemu koncu. Grofica se je zavezala, da bo malo princezinje Moniko v maju ali juniju oddala pooblaščenca saškega dvora. Tega dovoljenja pa saški dvor ni dosegel brez znatnih finančnih žrtev.

Demonstracija nabornikov. Iz Prage poročajo: K naboru v Rakonicah so prišli soc. demokratje s črnimi trakovi in s črnimi ovratnicami, na čelu spreveda s črno zastavo. Orožništvo je zaplenilo zastavo. Uvedla se je preiskava.

Roosevelt v nevarnosti. Iz New Yorka poročajo v London: Ko se je peljal pretekli terek predsednik Zedinjenih držav Roosevelt v posebnem vlakcu, je našlo železniško esobje na železniškem tiru dinamit, ki ga je pa še ob pravem času odstranilo.

Turški topovi. Sultan je izdal irado, ki odreja naročbo topov iz Krupove tovarne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Osek, 7. aprila. Biskup Strossmayer je nevarno obolel. Včeraj ob 7. uri zvečer je bil previden s sv. zakramenti za umirajoče. Od tedaj leži v agoniji. Zdravniki pravijo, da bo skoro nastopila katastrofa.

Dunaj, 7. aprila. Min. predsednik Gautsch je obolel na akutnem šenu. Včeraj je imel 40 stopinj vročine. Noč je bila mirnejša. Iz postelje ne bo smel 14 dni.

Dunaj, 7. aprila. Bolezen se je danes Gautschu zopet poslabšala. Dopoldne je imel 41 stopinj gorkote.

Dunaj, 7. aprila. Jako kočljivo vprašanje tvori v proračunskem odseku vprašanje celjske gimnazije, zato se to vprašanje vedno odlaga in bo ta točka rešena šele po Veliki noči. Kakor znano, je parlament leta 1902, četudi ne z veliko večino sklenil, da slovenska gimnazija ostane v Celju. Körber je pa preko tega parlamentarnega sklepa ustavil v proračun sedaj že tretji rok za zgradbo posloplja za samostojne slovenske gimnazijske razrede pri Celju. Slovenci smatrajo to za kršenje od parlamenta jim priznanih pravic in zahtevajo, da proračunski odsek Körberjevo besedilo popravi. Pojavili so se zopet posredovalci,

ki hočejo posredovati med Slovenci, a Slovenci stoje na stališču, da bi morala prevzeti v tej zadevi inicijativo vlada.

Budimpešta, 7. aprila. Danes je zbornica nadaljevala debato o Košutovih predlogih. Košuta radi bolezn ni bilo k seji. Seja je bila jako burna. Znana Košutova predloga je utemeljeval poslanec Gyulner. Ko je izjavil, da je bila lex Daniel nepostavno sprejeta in da je predsednik zbornice takrat nepostavno zapustil svoj prostor, je šef stenografskega urada zmajal z glavo. Poslanci so ga strahovito opsovali. Tisza je tudi govoril, a večina je grozno ropotala pri vsaki njegovi besedi ter kričala: „Končajmo komedijo!“ Prvi predlog Košutov proti lex Daniel je bil sprejet s 188 glasovi proti 86 glasovom, adresni predlog pa tudi z veliko večino. Adresni odbor voli zbornica jutri.

Varšava, 7. aprila. V Petrikavi je bil nevarno obstreljen ravnatelj gimnazije. Napadalec je pobegnil.

Varšava, 7. aprila. Teroristiška komisija poljske soc. revolucionarne stranke je izdala oklic, v katerem pravi, da pokliče na odgovor vse policaje in policijske uradnike, ki so nastopili proti demonstrantom in stankujočim. Napad na Nolkena je bil njeno delo. Obžalovati je, da so pri tem žrtve tudi nedolžni ljudje, a to so žrtve na altar svobode. Teroristiško delo bodo revolucionarji nadaljevali.

Varšava, 7. aprila. Izvrševalni odsek poljskih socialističkih železničarjev je izdal oklic v katerem poziva vse železniške uslužbence naj v slučaju mobilizacije na ruskem Poljskem ustavijo delo, da ne bo mogel noben vlak na bojišče.

Peterburg, 7. aprila. „Nov. Vr.“ poroča iz Harbina, da je tam samo 307 oseb podpisalo 180 000 rubljev za novo rusko posojilo. Filijala rusko-kitajske banke v Harbinu bo kmalu zopet otvorena.

Peterburg, 7. aprila. Morilec velikega kneza Sergija je sin policijskega inspektorja iz Varšave, Kalajev. Bil je vseučiliščnik, a bil leta 1899. relegiran. Njegovo identiteto so dobili pri zaslišanju radi nameravanega atentata na carja aretiranih oseb.

Peterburg, 7. aprila. Vsa višja učilišča bodo zaprta do 1. septembra. Ce se bodo tudi potem profesorji in učenci ustavliali pričeti s poukom, bodo najstrožje kaznovani.

Peterburg, 7. aprila. V Kišinevu so pričeli stavkati pekovski pomočniki. V libavski okolici so gospodarji povišali težakom plače, vendar delavci ne stavkajo. V okolici so na dnevnem redu požigi.

Krakov, 7. aprila. „Nova Reforma“, poroča iz Varšave: Na dnevnem redu so hišne in telesne preiskave. Govori se, da so v grajskih zaporih ustrelili zadnje dni zopet 40 poljskih revolucionarjev.

London, 7. aprila. Neki peterburški dopisnik poroča tukajšnjim listom, da višje izobraženi del pravoslavne cerkve teži po zedinjenju z Rimom.

Pariz, 7. aprila. Zarota je vedno jasnejša. Več poslancev je izjavilo, da so dobili še februarja pisma, da so bili povabljeni v raznih polkov častniki, naj se udeležijo kompleta. Takrat stvar niso smatrali za resno — Pisma so sedaj izročena notranjemu ministrstvu. Tudi Rouvier je to izvedel ter izjavlja, da je zadeva jako resna. Komplot bi se razširil proti republiki v korist princa Viktorja Napoleona z napadom na Elysee, vojno ministrstvo, notranje ministrstvo, državno zbornico in Francosko banko. Več uglednih oseb je kompromitiranih; tudi general Negrie in baje tudi polkovnik Marchand. Aretiranih bo mnogo oseb.

Pariz, 7. aprila. Vsled demonstracij medicincev ostane univerza zaprta za nekaj tednov.

Belgrad, 7. aprila. Radi napadov na vlado v večmesečni zapor obsojeni Balugdžić je pobegnil v Semlin.

London, 7. aprila. Japonci vztrajno prodirajo proti severu. Na vzhodu so ob železnici in ob mandarinjski cesti s sovražnikom v vedni dotiki.

Dnajska borza

dne 5. aprila.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100.45
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100.35
Skupna 4 2/3% pap. renta, feb.-avg.	100.90
Skupna 4 2/3% sreb. renta, april-okt.	100.90
Avstrijska zlata renta	119.95
Avstrijska krona renta 4%	100.50
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	93.55
Ogrska zlata renta 4%	110.65
Ogrska krona renta 4%	98.15
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89.90
Delnice avstro-ogrske banke	16.49
Kreditne delnice	666. -
London vista	239.90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.12 1/2
20 mark	23.42
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	95.5
Cekini	11.28

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24 urah v mm.
6	9. več.	728.4	+4.1	sr. svzh.	jasno	
7	7. zjut.	733.9	-0.7	brezvetr.	"	2.7
7	2. pop.	734.4	+7.8	sr. zah.	"	

Srednja včerajšnja temp. +5.6°, norm. +7.9°.

Zahvala.

Za, povodom bolezni in smrti ne-
pozabnega, predragega soproga, očeta,
tasta in strica, gospoda

Tomaža Hafner-ja
posestnika in mesarja v Škofjiloki

izkazana nam sočutja, prekrasne vence
in za premnogostevilno spremstvo pri
pogrebu si štejemo v dolžnost izreči
tem potom, globokoužaljeni, najsrč-
nejšo zahvalo. 705 1-1

Škofjaloka, 6. aprila 1905.

Zaljubljeni ostali.

672 3-2

Enonadstropna hiša

z velikim sadnim in zelenjadem

vratom kakor tudi gospodar-
skim poslopjem ☐ ☐

se takoj prodaja. ☐ ☐

Več pove upravništvo „Slovenca“.

la mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko
688 (29-2) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

208 b 1-1

12. januarja 1905.

Gospodu

Iekarju Piccoli

Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velepoštovanjem

Julija Milischka,

Dunaj XIV.1, Goldschlagstr. 1.

Dražbeni razglas.

V svrbo oddaje stavbenih del pri zgradbi
nove šole pri sv. Trojici se bo vršila zmanj-
ševalna dražba istotam dne 13. aprila t. l.
714 1-1

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n./M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

— Sv. Petra cesta šte. 8 —

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-48

Strešno cement-opeko

pričnem kmalu izdelovati. Kdor jo potrebuje,
naj se oglasi osebno ali pismeno pri Mi-
haelu Lakota, št. 61 pri Novaku p. Moj-
strana, Gorenjsko. 597 2-2

Žaga se prodaja

iz proste roke tik okrajne ceste, pet minut
od železniške postaje. Kdor želi kupiti pod
ugodnimi pogoji naj se oglasi pri Antonu
Pogačnik, županu v Podnartu. 683 5-4

Črna damska

krila najmodernejše fačone, z nakitom ali brez njega; kakor tudi v vseh modnih
barvah so najfinejše narejena.

Največja zaloga kostumov za dame, jopičev, paletotov ter oblek za
deklice in otroke.

Ovratniki za turiste iz veljblodne dlake so dobiti od 5 gld. višje.

Isti za dečke

Angleški površniki, karirani in progasti

Temno-sivi površniki in dolge športne suknje

Pralni kostumi za dečke od 3. do 10 let

Isti iz sukna

Suknene obleke za dečke

Klobuki za gospode in dečke najmodernejše oblike

Angleški površniki in obleke za gospode po meri se najfinejše izgotove v
Londonu, Berlinu in Dunaju.

Velepoštovanjem

Angleško skladišče oblek,
O. Bernatovič, Ljubljana.

709 3-1

Najnovejši
modeli
1905

koles (Waffenräder)

so na ogled pri edinem zastopniku

Ivan Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta 17.

V zadnjem času so priporočali trgovci s kolesi kolesa, ki jih imenujejo
„Waffenrad“ za ceno 55-65 gld, ki pa niso bila nikaka kolesa „Waffenrad“ iz
avstrijske orožarne v Styru, marveč so bila izdelana v „Meteorwerk“-delavnici
v Gradcu z znamko „Waffenfabrik Suhl“.

Opozorjamo kolesa kupujoče občinstvo, da naj ne zamenjava teh koles
z znanimi in priznanimi kolesi „Waffenrad“ iz orožarne v Styru.

Na zahtevo preskrbimo tudi mi gori označena po 55-65 gld. ponujana
kolesa za ceno po 49 gld. 693 3-2

Leopold Tratnik

☐ ☐ pasar v Ljubljani ☐ ☐

priporoča prečistiti duhovščini
in cerkvenim predstojnikom, svojo
veliko zalogo **cerkvenih**
posod in orodja.

Slavnemu občinstvu pa elek-
trična **svetila** in druge ko-
vinske izdelke n. pr.: **križe,**
sv. razpela v raznih veli-
kostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

☐ ☐ naročila! ☐ ☐

182 20-16

Kmetovalci!

Mastin

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole,
ovce, perutnino, konje.

Le pod tem imenom, katero je zakonito zavaro-
vana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor
pl. Trnkóczy-jev kranjski redilni prašičji prašek.
Najboljši dodatek krmi, zdravo in dietetično
sredstvo za pitanje. Ta zdravi dodatek krmi je
dobil tisoče zahvalnih pism. Na razstavah v
Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje
medajle. — 1 zavoje velja 50 vinarjev in se dobi
pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev
iz glavne zaloge: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.
Trgovci itd. dobijo popust. 1963 26-11
D 2

673

3-2

Repno seme,

čebulček za seme, zgodnji krompir,

belli amerikanec in rožnik, tudi kisel zelje,

repo, fižol in čebulo kupuje po najvišji ceni

Jožef Leuz v Ljubljani

pri novem Fran Jožefovem mostu.

681 5-4

Mlad, oženjen kurjač,

dobro izurjen tudi pri strojih in električni
razsvetlavi išče službe. Naslov pove uprav-
ništvo „Slovenca“.

Martin Klemenčič

umetno pohištveno in stavb. mizarstvo.

Delavnica:

Zaloga:

Vrhnik, Stara cesta 101

Ljubljana, Trž. cesta 47.

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v
nabavo najraznovrstnejšega pohištva po
713 3-1 najnižjih cenah.

2 visoki omari (šifonier) K 35.-

2 posteljnika 14.-

2 nočni omari 14.-

1 umivalna miza 13.-

1 sobna miza 6.-

Torej popolna hišna oprava po
najnovejšem slogu le K 82.-

Zahtevajte pri nakupu

871 60-64

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

☐ **zajamčeno čisto** ☐
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod